

Το παρακάτω άρθρο αποτελεί εισήγηση που έγινε στο ΣΥΝΕΔΡΙΟ της ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ που έγινε στο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1-3 Δεκεμβρίου 2011.

ΕΛΕΝ ΚΕΛΕΡ: ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ & ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Νικόλαος Ι. Δημητρίου, Δάσκαλος Ειδικής Αγωγής

Έλεν Κέλερ, τυφλοκώφωση,

22 Τ?τε προσην?χθη α?τ? δαιμονιζ?μενος τυφλ?ς κα? κωφ?ς, κα? ?θερ?πευσεν α?τ?ν, ?στε τ?ν τυφλ?ν κα? κωφ?ν κα? λαλε?ν κα? βλ?πειν

Ματθαίος, 12, 22

Το παραπάνω χωρίο από το κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο, είναι το πρώτο γραπτό μνημείο και μάλιστα στην ελληνική γλώσσα που αναφέρεται στην αναπηρία της τυφλοκώφωσης. Από τότε έπρεπε να περάσουν περίπου 1900 χρόνια, δηλαδή 19 αιώνες για να ξανακουστεί η λέξη τυφλοκώφωση ή για την ακρίβεια η λέξη τυφλοκωφάλαλος, -η. Αφορμή έδωσε η επίσκεψη της μεγάλης Αμερικανίδας τυφλοκωφής διανοήτριας ΕΛΕΝ ΚΕΛΕΡ στην Ελλάδα. Επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 1946.

1. 1. Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΕΛΕΝ ΚΕΛΕΡ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ.

Η επίσκεψη της Helen Keller στην Ελλάδα το Νοέμβριο του 1946 ήταν ένα γεγονός που

απασχόλησε τον τύπο της εποχής, θα λέγαμε ότι καμιά από της μεγάλες αθηναϊκές καθημερινές εφημερίδες δεν άφησε αδιάφορη. Η είδηση της επίσκεψης συνοδεύεται τόσο από ρεπορτάζ για αυτήν καθ' αυτήν την επίσκεψη, την σημασία και το νόημά της, όσο και με άρθρα για την ζωή και την δράση της Helen Keller.

Η Helen Keller, σύμφωνα με τον τύπο της εποχής φτάνει στην Αθήνα από την Ιταλία την Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 1946 (1). Προηγουμένως είχε επισκεφθεί και την Αγγλία με την Γαλλία. Οι επισκέψεις αυτές εντάσσονται σε μια περιοδεία που είχε ξεκινήσει με σκοπό να επισκεφθεί όλες τις χώρες που έλαβαν μέρος στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, προκειμένου να βοηθήσει στην αποκατάσταση των τυφλών που άφησε πίσω του ο πόλεμος και σύμφωνα με στοιχεία που η ίδια έδωσε στην δημοσιότητα υπολογίζονται σε 1.300 στην Αμερική, 600 στην Αγγλία, 352 στην Γαλλία, 250 στην Ιταλία και 10.000 στην Ρωσία (2). Η Ρωσία ήταν η χώρα που ήθελε να πάει μετά την Ελλάδα, κάτι που είχε ζητήσει από τον ρώσο Πρέσβη στην Αγγλία(3). Η Helen Keller μετά τη λήξη του πολέμου ασχολήθηκε με το θέμα της αποκατάστασης, ειδικώς των τυφλών που αυτός εδημιούργησε(4).

Γράφει χαρακτηριστικά ΤΟ ΒΗΜΑ της 22-11-1946, σ.2, « ΜΙΣ ΕΛΕΝ ΚΕΛΛΕΡ: Από προχθές ευρίσκεται εις τας Αθήνας η διεθνώς γνωστή τυφλή και κωφάλαλος

Αμερικανίς συγγραφεύς μις Έλεν Κέλλερ με την συνοδόν της μις Τόμπσον. Η διακεκριμένη Αμερικανίς, αφοσιωμένη εις το έργο της αποκαταστάσεως των τυφλών ως μελών της κοινωνίας και της βελτιώσεως των συνθηκών της ζωής, ασχολείται ειδικώς με τους τυφλούς του πολέμου τα δύο τελευταία χρόνια. Επί κεφαλής μιας οργανώσεως υπο τον τίτλον «Ο Φάρος των Τυφλών» περιοδεύει εις τας χώρας που εταλαιπωρήθησαν εκ του πολέμου ??? Η διακεκριμένη συγγραφεύς και μεγάλη ανθρωπίστρια επεσκέφθη το υπουργείον της Υγιεινής και μετέβη χθες εις τον Οίκον των Τυφλών. Θα παραμείνη επί τρεις ημέρας και θα μεταβή και πάλιν εις την Αγγλίαν. Εις τους αντιπροσώπους του τύπου που εδέχθη επροκάλεσεν εξαιρετικήν εντύπωσιν η πίστις της προς το έργον εις το οποίον έχει αφοσιωθή αλλά προ παντός η μεγάλη νοημοσύνη της.»

□□ Την Πέμπτη 21 Νοεμβρίου 1946 η Helen Keller επισκέπτεται τον τότε ΟΙΚΟ ΤΥΦΛΩΝ(5) (Κ.Ε.Α.Τ. σήμερα) στην Καλλιθέα. Είναι μια επίσκεψη σταθμός για το ίδρυμα με συνέπειες και στην εκπαίδευση των τυφλοκοφαλάλων (τυφλοκωφών σήμερα). «

Η επίσκεψις της Έλεν Κέλλερ εις τον «Οίκον Τυφλών» άφισεν εις πάντας τους παρισταμένους αναξίτηλον την σφραγίδα της διβάσεως μιας πραγματικής διανοίας.»(6)

Συνοδεύεται και από τον τότε Υπουργό Υγιεινής κ. Κότσανο. Αναφέρει συγκεκριμένα η ΕΣΤΙΑ της 22-11-1946, σ.4, «

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΗΣ ΕΛΕΝ ΚΕΛΛΕΡ: Η κ. Κέλλερ, η οποία είναι καταπληκτικόν φαινόμενον

νοημοσύνης και δραστηριότητας, μολονότι στερείται φωνής, οράσεως και ακοής, θα παραμείνη εις Αθήνας επί τριήμερον, θα μελετήση δε όλα τα σχετικά με τους τυφλούς και κωφαλάλους???.»

Οι εφημερίδες της εποχής δημοσιεύουν και φωτογραφίες με κατατοπιστικές λεζάντες όχι μόνο για την επίσκεψη της Κέλλερ στην Ελλάδα αλλά και για τις αξιοθαύμαστες ικανότητές της όπως να «?...«ακούε»ι ένα τυφλόν βιολιστήν , επιθέτουσα το χέρι της εις το βιολί του.»(7), ή το ότι «?...συνεννοείται λαμπρά , επιθέτουσα το χέρι εις το στόμα της γραμματέως της μιας Πόλλυ Θόμψον και εξηγούσα το νόημά της από τας κινήσεις των χειλέων της.»(8).

Εντύπωση προκαλούν και οι χαρακτηρισμοί για την αναπηρία της Κέλλερ, τυφλή και κωφή, τυφλή και κωφάλαλη, τυφλή η ίδια και κωφάλαλος , αόματος(9) και κωφάλαλος,

αλλά και για τις ικανότητές της ,

«Ακούει με το αριστερό της χέρι και μιλάει με το δεξί της. Το πρώτο πασπατεύει το στόμα της μιας Τόμσον και το άλλο ψάχνει με ταχύτατες κινήσεις το χέρι της συνοδού της.»διαπρεπής λογοτέχης, Αμερικανίς συγγραφεύς, περίφημος Αμερικανίς συγγραφεύς, διάσημος Αμερικανίς συγγραφεύς, ένα πρόσωπο συμπαθέστατο και ταταυχρόνα ένα υψηλό παράδειγμα πίστεως στη ζωή και επιμονής(10), μια αξιοθαύμαστος επισκεπτριά μας, από την ψηλάφησιν των κινήσεων των χειλέων της οποίας(σ.σ. συνοδού της) κατορθώνει να αντιλαμβάνεται τι της μεταδίδει(11).

□□□□ Σημαντικό μα και ενδεικτικό του κλίματος και της απήχησης της στην ελληνική κοινωνία της επίσκεψης Κέλλερ είναι το άρθρο της εφημερίδας ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ, της 22-11-1946, στην σελίδα 2 : Η Κέλλερ έχει αφιερώσει τη ζωή της στην εξυπηρέτηση των ομοιοπαθών της. Έχει ιδρύσει στην Αμερική μαζί με την Μίσερς Γουίνφρεντ Χώλτ το «Φάρο των Τυφλών», γράφει άρθρα και δίνει διαλέξεις. Τα πιο γνωστά της βιβλία είναι: « Στον κόσμο που ζώ », « Έξω από το σκοτάδι », « Στα μισά του δρόμου », « Άς έχουμε πίστη », « Η θρησκεία μου » κ.ά. Στους Έλληνες δημοσιογράφους που δέχθηκε χθές στο ξενοδοχείο της « Μαγάλης Βρετανίας είπε σχετικά με την αποστολή της : « Οι τυφλοί , μπορούν και πρέπει να πάρουν την θέση τους στη ζωή. Παρακαλώ εσάς τους δημοσιογράφους να κάνετε τον κόσμο να νιώσει πως δεν πρέπει να φερόμαστε στους τυφλούς σαν σε ξεχωριστή τάξη και να τους κλείνουμε σε άσυλα. Πρέπει να τους βοηθήσουμε να γίνουν χρήσιμοι στον ευατό τους και στην κοινωνία ?? τυφλοί μαθαίνουν επαγγέλματα, τέχνες κ.τ.λ. κι όσοι θέλουν σπουδάζουν . Πολλοί γίνονται μουσικοί. Οι γερουσιασταί Γκέρ, Στώλλ και άλλοι είναι τυφλοί. ?? .Και κατέληξε με τα εξής λόγια « Εύχομαι ν' ανυψωθούν στην Ελλάδα οι τυφλοί στο ύψος του Ομήρου ». »

□□ Τέλος η εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ , της 22-11-1946 στη σελίδα 2 φιλοξενεί άρθρο της Helen Keller με τίτλον : ΜΙΑ ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ- «ΤΙ ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΕΒΛΕΠΑ ΑΝ

ΕΙΧΑ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ ΤΡΕΙΣ ΜΕΡΕΣ»- ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ ΤΗΣ Κ. ΕΛΛΕΝ ΚΕΛΛΕΡ. Το άρθρο δημοσιεύθη πρώτα σε ένα αμερικανικό περιοδικό το 1933. Την πρώτην ημέρα η Helen Keller θα την αφιέρωνε στους φίλους της , « ..θα εκύτταζα με προσοχήν την μορφήν τους για να αποτυπωθούν εις την σκέψιν μου τα εξωτερικά σημεία της ομορφιάς τους που κλείνει μέσα η καρδιά τους . Θα αφήνα επίσης τα μάτια μου να ξεκουραστούν επάνω εις το προσωπάκι ενός βρέφους , για να συλλάβω το όραμα της παιδικής της αθώας ομορφιάς που δεν έχει ακόμα δηλητηριασθή από τις κακίες του κόσμου. Θα ήθελα να έβλεπα τα βιβλία ?? και τα πιστά μάτια των δύο σκύλων μου. Το απόγευμα θα έκανα ένα μεγάλον περίπατον εις το δάσος???.θα έψαλλα ένα ύμνον εις το ηλιοβασίλευμα ???νομίζω ότι θα μου ήτο αδύνατον να κοιμηθώ.».

Την επόμενη μέρα θα την αφιέρωνε στα δημιουργήματα του ανθρώπινου νου, κυρίως την καλλιτεχνική δημιουργία, « ?θα επήγαινα εις τα μουσεία??να επισκεθώ τας πινακοθήκας??. Το βράδυ της ίδιας ημέρας θα επήγαινα εις το θέατρον ή εις τον κινηματογράφον.»

Την τρίτη και τελευταία ημέρα θα την περνούσε μαζί με τον κόσμο του μόχθου, τον εργαζόμενο κόσμο, « Το πρωί της επομένης θα εχαιρέτιζα και πάλιν την ανατολήν του ηλίου. Θα αφιέρωνα την τρίτην αυτήν ημέραν δια να γνωρίσω τον εργαζόμενο κόσμο??Θα εστεκόμουν πρώτα εις ένα πολυσύχναστον κέντρον και από μια γωνία θα προσπαθούσα καθώς θα έβλεπα τον κόσμο να περνά να μαντεύσω κάτι από τον καθημερινόν βίον των ανθρώπων. Εάν θα έβλεπα χαμόγελα θα ήμουν ευτυχισμένη. Εάν έβλεπα αποφασιστικούς ανθρώπους θα ήμουν υπερήφανη. Εάν θα έβλεπα πονεμένες μορφές θα επονούσα κι εγώ μαζί. ??θα έκανα ένα γύρον εις τη πόλιν , εις τις λαϊκές συνοικίες, εις τα εργοστάσια ,??»Τελειώνοντας η Helen Keller μας λέει:

Χρησιμοποιήσατε τα μάτια σας ως εάν να διατρέχετε τον κίνδυνον να τυφλωθήτε την επομένην ημέραν. Από όλες όμως τις αισθήσεις είμαι βεβαία πως η όρασις θα είναι εκείνη που θα σας προσφέρει την μεγαλυτέραν ηδονήν.».

Μέσα από τον τύπο της εποχής αντιλαμβανόμαστε την μεγάλη αγωνία της Κέλερ, αλλά και τον αγώνα της, να αποκατασταθούν οι τυφλοί και να έχουν μέσα στην κοινωνία ισότιμη θέση και οι τυφλοί της Ελλάδας. Ο φορέας για την επιτυχία του εγχειρήματος δεν είναι άλλος από τον νεοϊδρυθέντα τότε ΦΑΡΟ ΤΥΦΛΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. Ο Φάρος πίστευε η Κέλερ, όπως θα δούμε παρακάτω στην αλληλογραφία που αφήσε πίσω της, ήταν το όχημα, για την ανύψωση των τυφλών της Ελλάδας και νομίζω ότι δεν διαψεύστηκε.

2. ΤΙ ΑΦΗΣΕ ΠΙΣΩ ΤΗΣ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΕΛΕΝ ΚΕΛΕΡ

Βεβαίως δεν ήταν δυνατό να μην επισκεφθεί ερχόμενη στην Ελλάδα τον ΟΙΚΟ ΤΥΦΛΩΝ. Έτσι στις 21 Νοεμβρίου 1946 ημέρα Πέμπτη η Helen Keller ανεβαίνει τα σκαλιά της κεντρικής εισόδου του τότε ΟΙΚΟΥ ΤΥΦΛΩΝ πραγματοποιώντας επίσημη επίσκεψη.

Συνοδευομένη και από τον Υπουργό Υγιεινής κ. Κότσανου καθώς και από την γραμματέα και μεταφράστριά της Δεσποινίδα Πόλυ Τόμσον. Την υποδέχεται η τότε Διευθύντρια του ιδρύματος κ. Παπαδοπούλου η οποία την ξενάγει στο ίδρυμα και τη ενημερώνει για το έργο που επιτελείται εκεί. Φεύγοντας αφού υπογράψει στο βιβλίο επισκεπτών ? που φυλάσσεται σήμερα στο γραφείο του πρόεδρου ΚΕΑΤ και φέρει την υπογραφή της- φωτογραφίζεται στα εξωτερικά σκαλιά του ιδρύματος μαζί με το προσωπικό του και τους μαθητές του.

Η επίσκεψις όμως αυτή ήταν σταθμός για στην ιστορία του . Να πως περιγράφεται δέκα χρόνια αργότερα:

«Μολονότι τυφλή και κωφάλαλος είναι εν τούτοις εις θέσιν να αντιλαμβάνεται και να αφομοιώνη μετά εκπληκτικής ταχύτητος και τας πλέον συνθέτους εννοίας όχι μόνον της καθ'ημέραν κοινής σκέψεως αλλά και της επιστήμης και της τέχνης. Εις την μουσικήν φερ? ειπείν , δύναται δια της αφής να αντιληφθή και τους πλέον λεπτούς τόνους και να διακρίνη την μουσικήν αρμονίαν.

Κατά την επίσκεψιν της εις τον « Οίκον Τυφλών» παρ ακολούθησε την εν αυτώ συντελουμένην εργασίαν και εκφράσασα τον ενθουσιασμό της δια το έργον των Σχολών ενεθάρρυνε με σοφά και πρακτικά λόγια (εις την γλώσσαν εννοείται των κωφαλάων μεταφραζομένην) τους μικρούς τυφλούς και ήσκησεν επ αυτών ευεργετικήν και σπανίως δι? ολίγας στιγμάς συναντωμένην αγαθοποιόν ψυχικήν και πνευματικήν επίδρασιν.»(12)

□ □

Έτσι το 1948 ιδρύθηκε « ειδικόν τμήμα τυφλοκωφαλάων»(13) το οποίο ξεκινά με μια μαθήτρια , την Αγγελική και πρώτη δασκάλα την Κα Μίνα Δημητριάδη,- η κυρία Δημητριάδη είναι αναμεσά μας και την ευχαριστώ πολύ- η οποία προς τούτο πήγε με υποτροφία και στην Ιταλία (Σχολή Ρομανιόλι , στη Ρώμη) όπου διδάχτηκε το σουηδικό δακτυλικό αλφάβητο το οποίο δίδαξε και στους μαθητές της(14). Όμως το πρόγραμμα της εκπαίδευσης των τυφλοκωφών δεν κράτησε για πολλά χρόνια. Συγκεκριμένα το 1956 η « τάξις των τυφλοκωφαλάων» είχε δυο μαθητές

Την μεγάλη δυσκολία στην διδασκαλία των τ/κ μαθητών και τον πολύ κόπο που απαιτείται, δίνει με πολύ ωραίο τρόπο η Κα Μίνα Δημητριάδη λέγοντας , «

Θυμάμαι ότι το ανέβασε τότε(

σ.σ. την ζωή της Ε.Κ. από το βιβλίο της « Η ζωή μου»)

στο θέατρο η Έλλη Λαμπέτη

Μου είχε πει τότε « αυτή η συνεννόηση αντέχεται για μια θεατρική παράσταση , αλλά όχι για μια ζωή!»(15).

Σύμφωνα με πληροφορίες γύρω στα 1960 η τάξις με τ/κ μαθητές σταμάτησε να λειτουργεί στον ΟΙΚΟ ΤΥΦΛΩΝ και μέχρι το 1992 που με πρωτοβουλία της Κα Καλλιόπης Καρανικόλα, η οποία αφού γίνει ανάδοχος σε ένα τυφλοκωφό παιδί, ιδρύει τον «Πανελληνίο Συλλόγο Γονέων και Κηδεμόνων Τ/Κ παιδιών , το ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ», κανείς δεν ασχολείται με τα τ/κ άτομα. Με τους αγώνες αυτού του συλλόγου φτάσαμε το 2002 στην ίδρυση σχολείου τυφλοκωφών. Πιο συγκεκριμένα, το «2002, με την Υ.Α. 9407/13-9-2002, που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. 1248/Τ.Β'/24-9-2002 ιδρύεται το 1/Θ ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΥΦΛΟΚΩΦΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ , που λειτούργησε για πρώτη φορά την 1-9-2003 στο παλιό κτίριο του ΚΕΑΤ και από την Δευτέρα 13-9-2003 στο καινούργιο κτίριο (αξίζει να αναφερθεί ότι ήταν ο πρώτος φορέας που εγκαταστάθηκε μέσα στο νέο κτίριο του ΚΕΑΤ). Την Πέμπτη 2-10-2003 υποδέχεται του πρώτους μαθητές του.»(16)

□□ Το πέρασμα της Helen Keller από την Ελλάδα αλλά και ο σπόρος(17) που έσπειρε η Κα Καλλιόπη Καρανικόλα πολύ αργότερα είχαν σαν αποτέλεσμα να φτάσουμε να μιλάμε σήμερα για την τυφλοκώφωση σαν μια ξεχωριστή αναπηρία(18).

3. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΕΛΕΡ

Φεύγοντας η Helen Keller από την Ελλάδα διατηρεί αλληλογραφία με τον Eric Boulter , τον άνθρωπο που την φιλοξένησε στην Ελλάδα. Ο Eric Boulter ήταν ο υπεύθυνος της UNRRA και του NEAR EAST FOUNDATION. Του στέλνει δυο γράμματα το πρώτο έχει ημερομηνία 10-02-1947 και το δεύτερο έρχεται λίγο αργότερα. Ο Eric Boulter της στέλνει συνολικά έξι γράμματα, που κάποια από αυτά απευθύνει μαζί στην Helen Keller αλλά και στην Poly Tomson. Τα γράμματα αυτά φυλάσσονται στο AMERICAN FOUNDATION FOR THE BLIND (A.F.B.) -αφορμή για να ασχοληθώ με την ΕΛΕΝ ΚΕΛΕΡ και να φτάσω δια αλληλογραφίας να έχω στην κατοχή μου αντίγραφα από αυτά τα γράμματα ήταν η ηθελημένη τοποθέτηση μου στο νεοϊδρυθέν 1/Θ ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΥΦΛΟΚΩΦΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ. Αξίζει να αναφέρουμε κάποια αποσπάσματα από αυτά.

Στο πρώτο γράμμα γράφει χαρακτηριστικά για την επίσκεψή της στην Ελλάδα, «?..*προτιμώ να σου πω αμέσως ότι η επίσκεψη της Polly και της δικής μου στην Ελλάδα ήταν μια εξαιρετικά συγκινητική εμπειρία η οποία μου είναι ακόμα δύσκολο να την αποδώσω με λέξεις*», και συνεχίζει
«Ήταν μια εμπειρία γεμάτη με τόση ομορφιά μα και τραγωδία, μέσα σε μια δυνατή ποιητική ατμόσφαιρα που φώτισε τα αισθήματά μου και τις αισθήσεις μου, όπως η Αθήνα έχει φωτίσει την παγκόσμια ιστορία. Ήταν μια περιδίνηση μεγαλείου, και το μεγαλείο αυτό είχε πολλά στοιχεία, όπως την λάμψη των θεοτήτων που κατεβαίνει απ' τον Όλυμπο, τον βροντερό ήχο της Ιλιάδας και το απαλό φούσκωμα των κυμάτων της Οδύσσειας, τις θύελλες φωτός από την Φιλοσοφία και την Ρητορική τέχνη, τους παιάνες ιδιοφυΐας της Αρχιτεκτονικής και της Γλυπτικής, και τέλος το σκότος της κατάκτησης από τους Ρωμαίους και τους Τούρκους όπου ενώ η Αθήνα είναι αλυσοδεμένη αποτελεί η ίδια τον φωτεινό φάρο που φέρνει την Αναγέννηση στην Ευρώπη
..»

Επίσης φεύγει αποκομίζοντας τις καλύτερες των εντυπώσεις τόσο για το έργο που επιτελείται στο Σχολείο Τυφλών του Οίκου Τυφλών, «*Σκέφτομαι με υπερηφάνεια το θαύμα της αναδιοργάνωσης του Σχολείου των Τυφλών της Καλλιθέας στο οποίο βοηθήσατε τα μέγιστα, καθώς και της ανανέωσης της φιλοδοξίας των μαθητών του, στο να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τις δυνάμεις τους.*»
όσο και στο για το έργο που αναλαμβάνει να φέρει εις πέρας ο Φάρος Τυφλών «?..*αλλά είμαι σίγουρη ότι ο Φάρος στην Αθήνα στον οποίο εσείς έχετε κάνει μια τόσο αισιόδοξη κι ελπιδοφόρο αρχή και το Ίδρυμα της Εγγύς Ανατολής, θα στείλει τις ακτίνες του μακριά και στις πιο έρημες ακτές της σκοτεινής γης. Το πνεύμα μου ξεχειλίζει από μια φλογερή προσευχή με ότι καλύτερο, για το νέο σχολείο για τα τυφλά παιδιά που θα ανοίξει στη Θεσσαλονίκη και μακάρι αυτό να γίνει σύντομα. Παρά τις αμέτρητες δυσκολίες ο Φάρος της Αθήνας θα οδηγήσει με τρόπους που δεν έχουμε καν ονειρευτεί τις εξορίες του σκοταδιού στην ακτινοβολία και την ελευθερία της ανάπτυξης της ψυχής*
..» .

Μεγάλη εντύπωση όμως προκαλεί η άποψή της για την επιστροφή της μοναρχίας στην Ελλάδα «*Θυμώνω πολύ όταν σκέφτομαι την εγκληματικά ανόητη πολιτική των Συμμάχων σχετικά με την αποκατάσταση της μοναρχίας στην Ελλάδα, όταν το ενενήντα τοις εκατό των ανθρώπων επιθυμούσαν την δημοκρατία. Γιατί αυτό σήμαινε την επιστροφή των αντιδραστικών δυνάμεων που ποδοπατούν τις ελευθερίες για τις οποίες πολεμήσαμε στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο? ελεύθερο λόγο, ελεύθερο τύπο, ελευθερία από τον φόβο και την τυραννία - και σε τι ωφελεί έναν λαό η εθνική ανεξαρτησία αν του αρνούνται αυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα έθνη που επέτρεψαν αυτή την ντροπή κάποια μέρα θα μαστιγωθούν από τα φίδια της εκδίκησης* ..» καθώς και η αγωνία της για το μέλλον

της ανθρωπότητας από την αλόγιστη κατασκευή πυρηνικών, «
Η κατασκευή βομβών συνεχίζεται και τρομάζω όταν βλέπω ότι οι άνθρωποι ως άτομα δεν κάνουν σχεδόν τίποτα για να εμποδίσουν τον πυρηνικό πόλεμο. Μπορώ μόνο να ελπίζω ότι οι άνθρωποι θα ξεσηκωθούν από την αίσθηση του κινδύνου γι' αυτούς, πριν να είναι πολύ αργά για να υποστηρίξουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ?».

Στο δεύτερο γράμμα της αναφέρεται στην ίδρυση του Φάρου Τυφλών και στο σπουδαίο έργο που πρέπει να επιτελέσει, « *Γεμάτη με ενθουσιασμό και πίστη χαιρετώ εσάς και τους συνεργάτες σας που ανοίγουν το νέο Φάρο για τους τυφλούς στην Ελλάδα. Το ίδιο το γεγονός της εγκαθίδρυσής του μαρτυρά τον διαχρονικό ηρωισμό ο οποίος ξανά και ξανά απελευθέρωσε την Ελλάδα από το χειρότερο σκοτάδι ? τον εισβάλλοντα βαρβαρισμό.*

□ □ *Αυτός ο Φάρος είναι πραγματικά μια Σαλαμίνα προορισμένη να εκτοπίσει τα στρατεύματα της απόγνωσης και της άγνοιας, όσον αφορά τους τυφλούς και τις δυνατότητες τους. Τον υπερασπίζεται ήδη με το παραπάνω το αποδεδειγμένο θάρρος των τυφλών, για τους οποίους αρχίζει αυτήν την σταυροφορία. Γεμάτη τρυφερές αναμνήσεις από το καλωσόρισμα των τυφλών φίλων μου στην Αθήνα , τους τιμώ γιατί αφηφούν τους περιορισμούς καθώς ακολουθούν τον δρόμο τους ενάντια στα σκληρά εμπόδια, με μέσα το σχολείο και τα εργαστήρια. Σίγουρα αυτοί που είναι ευλογημένοι με την όραση κι οι οποίοι διατηρούν την ανθρωπιά τους, δεν θα τους αφήσουν να αποτύχουν , διοχετεύοντας τη γενναιόδωρη ενθάρρυνσή τους και την προστασία τους στις δραστηριότητες του Φάρου. Είμαι επίσης σίγουρη ότι οι άνθρωποι στους οποίους φτάνουν οι ακτίνες της πληροφόρησης του φάρου θα νιώσουν την ιερότητα της υποχρέωσης τους σ' αυτούς που τυφλώθηκαν στον πόλεμο. Θα κάνουν ότι μπορούν για να πληρώσουν ένα μικρό μέρος άπειρου χρέους τους στους ανθρώπους οι οποίοι έδωσαν το φως της ζωής τους έτσι ώστε να μην εξαφανιστεί η ελευθερία κι ο πολιτισμός από την γη.» , ώστε κάποια στιγμή οι τυφλοί να αποκτήσουν την θέση που τους αξίζει, «
*Τότε, αντί να αποτελούν βάρος, οι τυφλοί που μπορούν να δουλέψουν , θα έχουν μια αξιόλογη κοινωνική θέση με δημιουργικές υπηρεσίες προς την κοινωνία , κι αυτοί οι οποίοι είναι εξαιρετικά ταλαντούχοι θα αναρριχηθούν στην Ακρόπολη της ζωής, από την οποία τραγούδησε ο Όμηρος , προφήτεψε ο Τειρεσίας και δάσκαλοι δίχως όραση διδάξαν φιλοσοφία , και τότε το ρητό που χαρακτήριζε κάποτε σε μια αρχαία πύλη των Αθηνών θα εκπληρωθεί: Ο νους είναι ο αληθινός πλούτος των ανθρώπων .**

».

Τέλος δεσμεύεται να συνεργαστεί με τον Φάρο για το καλό των Ελλήνων Τυφλών, «*Δεσμευόμενη να συνεργαστώ μαζί σας και με τον Φάρο των Τυφλών της Ελλάδας , είμαι, με εγκάρδιους χαιρετισμούς σε όλα του τα μέλη.*

»

28-10-2011

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Εφημ. ΒΡΑΔΥΝΗ, 21-11-1946, σ.4: ΑΦΙΞΙΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ? Κατά πληροφορίας του Υπουργείου Πρόνοιας έφθασε χθες ενταύθα αεροπορικώς η σύμβουλος της Αμερικανικής Κυβερνήσεως επί της περιθάλψεως και αποκαταστασέως των τυφλών, κωφαλάλων και αναπήρων του τελευταίου πολέμου μας Έλλεν Κάλλερ.

2. Εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ ,22-11-1946, σ.2.

3. Εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 22-11-1946, σ.2.

4. Εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 22-11-1946, σ.2.

5. Εφημ. ΕΣΤΙΑ, 22-11-1946, σ.4.

6. ΟΙΚΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ-ΜΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Γ. ΚΟΥΜΑΡΗ(ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ-ΤΑΜΙΑ) ,σ.34. ΚΑΛΛΙΘΕΑ 1956

7. Εφημ. ΕΣΤΙΑ, 25-11-1946, σ.2.

8. Εφημ. ΕΣΤΙΑ, 22-11-1946, σ.2.

9. Εφημ. Η ΒΡΑΔΥΝΗ, 23-11-1946,σ.5.

10. Εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ, 26-11-1946.σ.2.

11. Εφημ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22-11-1946, σ.2.

12. ΟΙΚΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ-ΜΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Γ. ΚΟΥΜΑΡΗ(ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ-ΤΑΜΙΑ) ,σ.34. ΚΑΛΛΙΘΕΑ 1956

13. ΟΙΚΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ-ΜΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Γ. ΚΟΥΜΑΡΗ(ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ-ΤΑΜΙΑ) ,σ.37. ΚΑΛΛΙΘΕΑ 1956

14. Περιοδικό ΤΟ ΔΕΛΤΙΑΚΙ ΜΑΣ, Περίοδος Β? , Τεύχος 2, Αύγουστος 2003, σελίδες 6 & 7 .
Έκδοση του Πανελληνίου Συλλόγου Γονέων και κηδεμόνων Τ/Κ παιδιών , το ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ.

15. Περιοδικό ΤΟ ΔΕΛΤΙΑΚΙ ΜΑΣ, Περίοδος Β? , Τεύχος 2, Αύγουστος 2003, σελίδες 6 & 7 .
Έκδοση του Πανελληνίου Συλλόγου Γονέων και κηδεμόνων Τ/Κ παιδιών , το ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ.

16. Περιοδικό, ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ,τ. 25, Μάιος ? Ιούλιος 2004 , σ. 56- 57.

17. Περιοδικό, Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ, Έτος 47^{ον} , Απρίλιος 2000, Τεύχος 468,
Καρύτση 14 ? Αθήναι, σελίδες 123 & 124.

18. Πέτρος Ορφανός, ΥΠΕΠΘ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ, ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ,

- Εφημ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22-11-1946

- Περιοδικό ΤΟ ΔΕΛΤΙΑΚΙ ΜΑΣ, Περίοδος Β?, Τεύχος 2, Αύγουστος 2003 . Έκδοση του Πανελληνίου Συλλόγου Γονέων και κηδεμόνων Τ/Κ παιδιών , το ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ.

- Περιοδικό, ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ , τ. 25, Μάιος ? Ιούλιος 2004

- Περιοδικό, Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ, Έτος 47^ο , Απρίλιος 2000, Τεύχος 468, Καρύτση 14 ? Αθήναι

- Πέτρος Ορφανός, ΥΠΕΠΘ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ, ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ, για Μαθητές με Πολλαπλές Αναπηρίες, Οδηγός για Τυφλοκωφούς Μαθητές, ΑΘΗΝΑ 2004.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα γράμματα της ΕΛΕΝ ΚΕΛΕΡ

ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΩΤΟ:

Harvard House , estnort, Conn. ,

10 Φεβρουαρίου 1947

Αγαπητέ Eric Boulter,

Λυγίζω καθώς αρχίζω αυτό το γράμμα , μπροστά στην οργή με την οποία η συνειδησή μου με κατηγορεί που δεν σου έγραφα πιο νωρίς. Μπορώ μόνο να κοκκινίσω και να σου είμαι ευγνώμων για την κατανόηση η οποία είναι τόσο εμφανής στα ζεστά γράμματά σου που έχεις στείλει στην Polly και σ? εμένα . Αντί να αρχίσω ν? απαγγέλλω μάταιες συγγνώμες προτιμώ να σου πω αμέσως ότι η επίσκεψη της Polly και της δικής μου στην Ελλάδα ήταν μια εξαιρετικά συγκινητική εμπειρία η οποία μου είναι ακόμα δύσκολο να την αποδώσω με λέξεις.

Ήταν μια εμπειρία γεμάτη με τόση ομορφιά μα και τραγωδία, μέσα σε μια δυνατή ποιητική ατμόσφαιρα που φώτισε τα αισθήματά μου και τις αισθήσεις μου , όπως η Αθήνα έχει φωτίσει την παγκόσμια ιστορία. Ήταν μια περιδίνηση μεγαλείου , και το μεγαλείο αυτό είχε πολλά στοιχεία, όπως την λάμψη των θεοτήτων που κατεβαίνει απ? τον Όλυμπο, τον βροντερό ήχο της Ιλιάδας και το απαλό φούσκωμα των κυμάτων της Οδύσσειας, τις θύελλες φωτός από την Φιλοσοφία και την Ρητορική τέχνη, τους παιάνες ιδιοφυΐας της Αρχιτεκτονικής και της Γλυπτικής, και τέλος το σκότος της κατάκτησης από τους Ρωμαίους και τους Τούρκους όπου ενώ η Αθήνα είναι αλυσοδεμένη αποτελεί η ίδια τον φωτεινό φάρο που φέρνει την Αναγέννηση στην Ευρώπη.

Υπάρχουν όμως κι άλλα στοιχεία ακόμα πιο συγκινητικά , όπως η αγάπη με την οποία με δέχτηκαν οι τυφλοί της Αθήνας, ο γνήσιος ενθουσιασμός σας και η ακούραστη προσπάθειά σας να βελτιώσετε την μοίρα τους σε μια φτωχή χώρα , η διαρκής διακονία σας που μετέφερε τον σπασμένο λόγο μου μακρύτερα από κάθε έργο που αναλάβαμε , τα απογεύματα που περάσαμε μαζί συζητώντας τα πάντα κάτω απ? τον ήλιο. Η Polly κι εγώ φοβάμαι πως βγάλαμε σπίθες πολλές φορές καθώς εκθέταμε τις απόψεις μας για την πολιτική και την οικονομία, έτσι εκτίμησα πολύ την υπομονή που δείξατε ακούγοντάς μας. Ενώ ήμασταν γεμάτες τόσο μίσος για κάθε είδους δικτατορίες όπως είχε κάποτε η Αθήνα προς τους Τριάκοντα Τυράννους, εκτιμήσαμε την ειλικρίνεια της φιλίας σας και τον αλτρουισμό που δείχνετε επιδιώκοντας καλύτερες συνθήκες για τους τυφλούς. Μόνο αν υπήρχαν περισσότεροι άνδρες και γυναίκες τόσο ικανοί και δραστήριο όσο εσείς , πολύ πιο σύντομα όλοι οι μειονεκτούντες θα έφταναν στον στόχο της πραγματικής αποκατάστασης.

Η Polly και εγώ συγκινηθήκαμε από τον γενναιόδωρο έπαινό σας και τότε και μετέπειτα στα γράμματά σας , γιαυτό εύχομαι κάτι να έχουμε κάνει για να τον αξίζουμε. Σκέφτομαι με υπερηφάνεια το θαύμα της αναδιοργάνωσης του Σχολείου των Τυφλών της Καλλιθέας στο

οποίο βοηθήσατε τα μέγιστα, καθώς και της ανανέωσης της φιλοδοξίας των μαθητών του, στο να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τις δυνάμεις τους. Τα μάτια μου γεμίζουν δάκρυα, αναπολώντας την γενναιόδωρη ανταπόκριση των τυφλών ανδρών της υπηρεσίας στο παλιό κτίριο, όταν τους παρακαλέσαμε να μάθουν Braille και να αρχίσουν ν? ασχολούνται με τις τέχνες και το εργόχειρο. Αλίμονο, υπάρχουν ακόμα πολλές σκιές μακρόχρονης άγνοιας που πρέπει να διαπεράσουμε, αλλά είμαι σίγουρη ότι ο Φάρος στην Αθήνα στον οποίο εσείς έχετε κάνει μια τόσο αισιόδοξη κι ελπιδοφόρο αρχή και το Ίδρυμα της Εγγύς Ανατολής, θα στείλει τις ακτίνες του μακριά και στις πιο έρημες ακτές της σκοτεινής γης. Το πνεύμα μου ξεχειλίζει από μια φλογερή προσευχή με ότι καλύτερο, για το νέο σχολείο για τα τυφλά παιδιά που θα ανοίξει στη Θεσσαλονίκη και μακάρι αυτό να γίνει σύντομα. Παρά τις αμέτρητες δυσκολίες ο **Φάρος** της Αθήνας θα οδηγήσει με τρόπους που δεν έχουμε καν ονειρευτεί τις εξορίες του σκοταδιού στην ακτινοβολία και την ελευθερία της ανάπτυξης της ψυχής .

Σ? ευχαριστώ πολύ για τις πολύτιμες πληροφορίες που φρόντισες με κόπο να στείλεις. Θα είναι πολύτιμες στην προσπάθειά μου ν? ανοίξω τις καρδιές των Αμερικανών για τους τυφλούς της Αθήνας. Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη οι διευθετήσεις για να μαζέψουμε πόρους η Polly και εγώ. Σκεφτόμαστε την διοργάνωση ενός τσαγιού την πρώτη ή την δεύτερη εβδομάδα του Μαρτίου, κατά την διάρκεια του οποίου θα ξεκινήσω την εκστρατεία μου. Όποτε είναι δυνατό θα αποτανθούμε σε ανθρώπους που είναι πιθανό να συνεισφέρουν γενναιόδωρα.

Έγραφα πριν ένα μήνα στον Mr. Cambadhis όπως μου πρότεινες και του και του έχω υποδείξει ότι δεν είναι συνετό να εκπαιδούνται ως μασέρ οι τυφλοί στην Ελλάδα , εκφράζοντας την ελπίδα ότι οι Αμερικανοί Φίλοι των Ελλήνων Τυφλών θα στείλουν τα χρήματά τους στον **Φάρο** στην Αθήνα.

Επισκεφθήκαμε το Ίδρυμα της Εγγύς Ανατολής στη Νέα Υόρκη, και περάσαμε μια υπέροχη ώρα μαζί τους. Είναι οπωσδήποτε μια ομάδα που κοιτάζει μπροστά, με την υψηλή ευφύια που απαιτείται για την αποστολή τους. Ήσαν εγκάρδιοι και με κατανόηση άκουσαν αυτά που είχαμε να τους πούμε για τις ανάγκες των τυφλών στην Ελλάδα , και ευχαριστήθηκαν που θαύμασα με τα εκπληκτικά επιτεύγματα της οργάνωσής τους στην Αθήνα .

Περάσαμε επίσης ένα απόγευμα στο A.F.B. (Αμερικανικό Ίδρυμα για Τυφλούς) μιλώντας για τις εμπειρίες μας στην Ευρώπη και συναντήσαμε μεγάλο ενδιαφέρον. Μίλησα για σας στον Mr. Irwin , εμφυσώντας του την επιθυμία να σας συναντήσει κι είπε ότι θα κανόνιζε να το κάνει. Πιστεύω πως θα πάει στην Αγγλία τον επόμενο Μάιο. Πριν λίγο καιρό παρευρεθήκαμε σ? ένα τσάι για την βοήθεια του κολεγίου της Ανατολίας και συναντήσαμε

πολλούς Έλληνες.

Έχοντας έρθει τόσο κοντά στην ομορφιά και την τραγωδία που έκανε την Ελλάδα τόσο αγαπητή σε μένα, στεναχωριέμαι ακόμα περισσότερο για την δυσάρεστη πολιτική της κατάσταση.

Θυμώνω πολύ όταν σκέφτομαι την εγκληματικά ανόητη πολιτική των Συμμάχων σχετικά με την αποκατάσταση της μοναρχίας στην Ελλάδα , όταν το ενενήντα τοις εκατό των ανθρώπων επιθυμούσαν την δημοκρατία. Γιατί αυτό σήμαινε την επιστροφή των αντιδραστικών δυνάμεων που ποδοπατούν τις ελευθερίες για τις οποίες πολεμήσαμε στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ? ελεύθερο λόγο , ελεύθερο τύπο , ελευθερία από τον φόβο και την τυραννία - και σε τι ωφελεί έναν λαό η εθνική ανεξαρτησία αν του αρνούνται αυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα. **Τα έθνη που επέτρεψαν αυτή την ντροπή κάποια μέρα θα μαστιγωθούν από τα φίδια της εκδίκησης.**

Εδώ στην Αμερική ζούμε μια δυσάρεστη περίοδο οπισθοδρόμησης. Μετά τον θάνατο του Franklin Delano Roosevelt μια ανέμπνευστη , ανεπαρκής διοίκηση έχει καταστρέψει τις ωφέλιμες, μακρόπνοες πολιτικές για τις οποίες έδωσε τη ζωή του. Η απομόνωση απειλεί να διακόψει την διεθνή φιλία. Οι φυλετικές διακρίσεις είναι πια αχαλίνωτες. Όπως και στην Ελλάδα , γίνεται κάθε προσπάθεια για να καταπνιγεί ο ριζοσπαστισμός. Δεν επιτρέπεται στους φιλελεύθερους η χρήση κανενός σταθμού αναμετάδοσης. Η κατασκευή βομβών συνεχίζεται και τρομάζω όταν βλέπω ότι οι άνθρωποι ως άτομα δεν κάνουν σχεδόν τίποτα για να εμποδίσουν τον πυρηνικό πόλεμο. Μπορώ μόνο να ελπίζω ότι οι άνθρωποι θα ξεσηκωθούν από την αίσθηση του κινδύνου γι? αυτούς, πριν να είναι πολύ αργά για να υποστηρίξουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και να βάλουν στις καιρίες θέσεις ανθρώπους οι οποίοι κατανοούν το κύριο ζήτημα ? « Ένας κόσμος ή κανένας » .

Μπορώ να φανταστώ τη θλίψη σας για την τρομερή κατάσταση των πραγμάτων στην Βρετανία. Η καρδιά μου αιμορραγεί για τις μάζες των ανθρώπων που υπομένουν τις δραστικές περικοπές στα καύσιμα και στο ηλεκτρικό ρεύμα, οι οποίες, μου φαίνεται πως με λιγη προνοητικότητα θα καθίσταντο λιγότερο σοβαρές. Το πνεύμα τους όμως είναι ακατάβλητο. Είμαι σίγουρη πως θα μαζέψουν νέες δυνάμεις από μέσα τους και θα μάθουν την υψηλότερη σωφροσύνη σαν το κοινό καλό ως κέντρο μιας ομοσπονδίας ελευθέρων λαών.

Άχ , ο πλούτος των βιβλίων Braille που λαμβάνω από το Εθνικό Ινστιτούτο για τους Τυφλούς

στο Λονδίνο ! Κάθε φορά που τ? αγγίζω έχω τη διάθεση να κλάψω, γιατί γνωρίζω ότι είναι δώρα από τα πολύ περιορισμένα αποθέματα του Ινστιτούτου, μέσα σε μια από τις πιο δύσκολες εποχές στην ιστορία της Βρετανίας.

Παρεπιμπτόντως, το μέλι δεν έχει φτάσει, ούτε το θραύσμα του Παρθενώνα που μου δόθηκε από τον κ. Μαντούδη, Διευθυντή του Belles ? letters, και από τους αντιπροσώπους των σωματείων των γυναικών της Ελλάδας. Θα του γράψω ωστόσο.

Η Polly κι εγώ εκτιμούμε πολύ το κρητικό μαχαίρι και τα σκουλαρίκια που μας δώσατε εσείς και η αγαπητή Mary.

Από έναν κόσμο λευκής ομορφιάς στέλνουμε την αγάπη μας και στους δυό σας, στην γλυκεία ζεστασιά της Ελλάδας.

Αφοσιωμένη δική σας

Helen Keller

□ □

□ □ □ □

ΓΡΑΜΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Αγαπητέ Eric Boulter,

Γεμάτη με ενθουσιασμό και πίστη χαιρετώ εσάς και τους συνεργάτες σας που ανοίγουν το νέο **Φάρο** για τους τυφλούς στην Ελλάδα. Το ίδιο το γεγονός της εγκαθίδρυσής του μαρτυρά τον διαχρονικό ηρωισμό ο οποίος ξανά και ξανά απελευθέρωσε την Ελλάδα από το χειρότερο σκοτάδι ? τον εισβάλλοντα βαρβαρισμό.

Αυτός ο Φάρος είναι πραγματικά μια Σαλαμίνα προορισμένη να εκτοπίσει τα στρατεύματα της απόγνωσης και της άγνοιας, όσον αφορά τους τυφλούς και τις δυνατότητες τους. Τον υπερασπίζεται ήδη με το παραπάνω το αποδεδειγμένο θάρρος των τυφλών, για τους οποίους αρχίζει αυτήν την σταυροφορία. Γεμάτη τρυφερές αναμνήσεις από το καλωσόρισμα των τυφλών φίλων μου στην Αθήνα , τους τιμώ γιατί αφηφούν τους περιορισμούς καθώς ακολουθούν τον δρόμο τους ενάντια στα σκληρά εμπόδια, με μέσα το σχολείο και τα εργαστήρια. Σίγουρα αυτοί που είναι ευλογημένοι με την όραση κι οι οποίοι διατηρούν την ανθρωπιά τους, δεν θα τους αφήσουν να αποτύχουν , διοχετεύοντας τη γενναιόδωρη ενθάρρυνσή τους και την προστασία τους στις δραστηριότητες του **Φάρου**. Είμαι επίσης σίγουρη ότι οι άνθρωποι στους οποίους φτάνουν οι ακτίνες της πληροφόρησης του φάρου θα νιώσουν την ιερότητα της υποχρέωσης τους σ? αυτούς που τυφλώθηκαν στον πόλεμο. Θα κάνουν ότι μπορούν για να πληρώσουν ένα μικρό μέρος άπειρου χρέους τους στους ανθρώπους οι οποίοι έδωσαν το φως της ζωής τους έτσι ώστε να μην εξαφανιστεί η ελευθερία κι ο πολιτισμός από την γη. Η αποκατάσταση των τυφλωμένων στον πόλεμο είναι ο μόνος τρόπος για να τους ευχαριστήσουν με ειλικρίνεια για μια θυσία της οποίας η αλυσίδα θα κάνει δύσβατο τον δρόμο κάτω από τα πόδια τους, όσο διαρκεί η ίδια τους η ζωή, και οι οποίοι βρίσκονται εκεί ικανοί να βοηθήσουν τόσο στερημένοι από συμπόνια ώστε δεν θα υποστηρίξουν τον

Φάρο

στις ανθρωπιστικές του προσπάθειες. Τότε, αντί να αποτελούν βάρος, οι τυφλοί που μπορούν να δουλέψουν , θα έχουν μια αξιόλογη κοινωνική θέση με δημιουργικές υπηρεσίες προς την κοινωνία , κι αυτοί οι οποίοι είναι εξαιρετικά ταλαντούχοι θα αναρριχηθούν στην Ακρόπολη της ζωής, από την οποία τραγούδησε ο Όμηρος , προφήτεψε ο Τειρεσίας και δάσκαλοι δίχως όραση δίδαξαν φιλοσοφία , και τότε το ρητό που χαρακτήρηκε κάποτε σε μια αρχαία πύλη των Αθηνών θα εκπληρωθεί ? « Ο νους είναι ο αληθινός πλούτος των ανθρώπων . »

Δεσμευόμενη να συνεργαστώ μαζί σας και με τον **Φάρο των Τυφλώ ν της Ελλάδας** , είμαι, με εγκάρδιους χαιρετισμούς σε όλα του τα μέλη,

Με ετίμηση δική σας ,

Helen Keller